

Florin IONIȚĂ

(coord.)

Elena CÂRSTOCEA • Ana COMAN • Monica H. COLUMBAN
Victoria GAL • Dorina KUDOR • Lenuța SFÎRLEA

Caietul intelligent
Literatură
Limba română
Comunicare

pentru clasa a VII-a

semestrul al II-lea

LITERATURĂ [7-48]

Opera epică în versuri [9-26]

Narator. *Timp și spațiu. Acțiune. Personaje. Trăsăturile operei epice (1)* [9-12]

Narator. *Timp și spațiu. Acțiune. Personaje. Trăsăturile operei epice (2)* [13-16]

Timp și spațiu. Acțiune. Personaje. Trăsăturile operei epice [17-24]

Test sumativ [25-26]

Nuvela [27-45]

Timp și spațiu. Acțiune. Personaje. Trăsăturile speciei (1) [27-38]

Test sumativ [39-40]

Timp și spațiu. Acțiune. Personaje. Trăsăturile speciei (2) [41-45]

Imnul. Trăsături. Recunoaștere. Interpretare [46-47]

LIMBA ROMÂNĂ [49-111]

Substantivul [51-56]

Actualizare. Funcțiile sintactice ale substantivului [51]

Scrierea corectă a substantivelor [52-53]

Locuțiunile substantivale [54]

Test sumativ (1) [55]

Test sumativ (2) [56]

Pronumele [57-70]

Pronumele personal, de politețe, posesiv, demonstrativ (actualizare) (1) [57]

Pronumele personal, de politețe, posesiv, demonstrativ (actualizare) (2) [58-59]

Pronumele și adjectivul pronominal negativ. Forme. Cazuri. Funcții sintactice [60]

Pronumele și adjectivul pronominal nehotărât. Forme. Cazuri. Funcții sintactice [61-62]

Pronumele și adjectivul pronominal interrogativ. Forme. Cazuri. Funcții sintactice [63-65]

Pronumele relativ. Forme. Cazuri. Funcții sintactice [65-66]

Pronumele și adjectivul pronominal de întârrire. Exerciții de acord [67]

Pronumele și adjectivele pronominale (fixare) [68]

Pronumele și adjectivul pronominal. Cazuri. Funcții sintactice. Scriere corectă [69-70]

Test sumativ [71-72]

Adjectivul [73-78]

Actualizarea cunoștințelor [73]

Locuțiunea adjectivală [74]

Test sumativ [75-76]

Numeralul [77-82]

Numeralul cardinal propriu-zis, colectiv și fracționar. Numeralul ordinal (actualizare) [77-78]

Numeralul multiplicativ. Numeralul distributiv [79]

Numeralul adverbial (de repetare) [80]

Test sumativ [81-82]

Adverbul [83-91]

Adverbul de timp, de loc și de mod. Actualizarea cunoștințelor [83-84]

Adverbele interrogative, relative și nehotărâte [85]

Locuțiunea adverbială [86]

Adverbele și locuțiunile adverbiale predicative. Funcțiile sintactice ale adverbului [87]

Test sumativ [89-90]

Prepoziția [91]

Actualizare. Locuțiunea prepozițională [91]

Interjecția (actualizare) [92-93]

Actualizare. Conjuncția coordonatoare și subordonatoare. Locuțiunile conjuncționale [97-100]*Test sumativ* [101]

Predicatul. Aprofundare [103-104]

Predicatul verbal și predicatul nominal. Părțile de vorbire prin care se exprimă [103-104]

Subiectul. Aprofundare [105-108]

Subiectul simplu și subiectul multiplu. Părțile de vorbire prin care se exprimă [105-106]*Subiectul exprimat și neexprimat* [107-108]*Test sumativ* [109-110]

Atributul. Aprofundare [111-116]

Atributul adjecțival [111]*Atributul substantival (genitival, prepozițional, apozitional)* [112]*Atributul pronominal (genitival, prepozițional). Atributul verbal. Atributul adverbial* [113-114]*Test sumativ* [115-116]

Complementul. Aprofundare [117-122]

Complementul direct. Complementul indirect. Complementul de agent [117]*Complementul circumstanțial de loc, de timp și de mod* [118]*Complementul circumstanțial de cauză. Complementul circumstanțial de scop* [119]*Test sumativ (1)* [121]*Test sumativ (2)* [122]**COMUNICARE** [123-160]**Comunicare orală. Situația de comunicare** [125-131]*Situația de comunicare dialogată și monologată (actualizare)* [125-126]*Dialogul formal și informal (adaptarea la vârstă și statutul interlocutorilor)* [127-131]**Comunicarea scrisă** [132-159]

Scrierea imaginativă. Dinamica structurii unei descrierii. Structurarea unui text narativ [132-135]

Scrierea reflexivă. Exprimarea în scris a unui punct de vedere [136-137]

Scrierea despre textul literar sau nonliterar [138-156]

Scrierea despre textul literar. Text integral/fragment de text [138-146]*Personajul literar (caracterizare)* [147-153]*Semnificația titlului* [154-156]

Scrierea funcțională. Scrierea cu scop practic, informativ. Fișă de lectură [157-159]

TESTE DE EVALUARE FINALĂ [161-180]**VARIANTE DE TEZE** [181-198]

Varianta 1 [181-182]

Varianta 2 [183-184]

Varianta 3 [184-186]

Varianta 4 [186-187]

Varianta 5 [188-189]

Varianta 6 [190-191]

Varianta 7 [191-192]

Varianta 8 [193-194]

Varianta 9 [195-196]

Varianta 10 [197-198]

CENTRALIZATOR DE NOTE [199-200]

Opera epică în versuri [9-26]

Narator. Timp și spațiu. Acțiune. Personaje. Trăsăturile operei epice (1) [9-12]

Narator. Timp și spațiu. Acțiune. Personaje. Trăsăturile operei epice (2) [13-16]

Timp și spațiu. Acțiune. Personaje. Trăsăturile operei epice [17-24]

Test sumativ [25-26]

Nuvela [27-45]

Timp și spațiu. Acțiune. Personaje. Trăsăturile speciei (1) [27-38]

Test sumativ [39-40]

Timp și spațiu. Acțiune. Personaje. Trăsăturile speciei (2) [41-45]

Imnul. Trăsături. Recunoaștere. Interpretare [46-47]

Opera epică în versuri

Narator. Timp și spațiu. Acțiune.
Personaje. Trăsăturile operei epice (1)

Citește cu atenție următorul text:

*E lung pământul, ba e lat,
Dar ca Săgeată de bogat
Nici astăzi domn pe lume nu-i,
Și-avea o fată, fata lui
Icoană-ntr-un altar s-o pui
La încinat.*

*Și dac-a fost peșită des,
E lucru tare cu-nțeles,
Dar dintr-al prinților șirag,
Căti au trecut al casei prag,
De bună seamă cel mai drag
A fost ales.*

*El, cel mai drag! El a venit
Dintr-un afund de Răsărit,
Un prinț frumos și tinerel,
Și fata s-a-ndrăgit de el.
Că doară tocmai Viorel
I-a fost menit.*

*Și s-a pornit apoi cuvânt!
Și patru margini de pământ
Ce strimte-au fost în largul lor,
Când a pornit s-alerge-n zbor
Acest cuvânt mai călător
Decât un vânt!*

*Ca ieri, cuvântul din vecini
S-a dus ca astăzi prin străini,
Lăsând pe toți, din cât afund
O mie de crăimi ascund,
Toți craii multului rotund
De veste plini.*

*Și-atunci din tron s-a ridicat
Un împărat după-mpărat
Și regii-n purpur s-au încins,
Și doamnele grăbit au prins
Să se gătească dinadins,
Ca niciodat.*

*Iar când a fost de s-a-mplinit
Ajunul zilei de nuntă,
Din munți și văi, de peste mări,
Din larg cuprins de multe zări,
Nuntași din nouăzeci de țări
S-au răscolit.*

*De cum a dat în fapt de zori
Veneau cu fete și feciori
Trăsnind rădvanele de crai,
Pe netede poteci de plai:
La tot rădvanul patru cai,
Ba patru sori.*

*Din fundul lumii, mai din sus,
Și din Zorit, și din Apus,
Din cât loc poți gândind să bați
Venit-au roiuri de-mpărați
Cu stemă-n frunte și-mbrăcați
Cum astăzi nu-s. [...]*

(George Coșbuc, Nunta Zamfirei)

I Completează spațiile punctate:

1. Numerotează strofele. Scrie în dreptul fiecărei idei-titlu numărul strofelor/strofei care corespund(e) secvențelor respective:
  - a. Locul, timpul și prezentarea unor personaje ..... .

- b. Pețitul
- c. Viitorul mire
- d. Anunțarea căsătoriei
- e. Pregătirile pentru nuntă
- f. Sosirea alaiului invitaților
2. Explică rolul celor două adjective din primul vers în descrierea spațiului unde se petrece acțiunea.
- .....
.....
.....
3. Numește două calități ale lui Săgeată-Împărat, pe care le identifici în prima strofă.
- .....
.....
4. Numește două trăsături ale fetei, care reies din versurile: *Icoană-ntr-un altar s-o pui/La încchinat.*
- .....
.....
5. Precizează care a fost criteriul alegerii mirelui, din lungul șir de peștori.
- .....
.....
6. Selectează, din strofa a treia, informațiile care compun portretul viitorului mire, notând:
numele
statutul social
vârsta
aspectul
țara din care vine
- .....
.....
.....
.....
7. Transcrie, din secvențele **d.**, **e.**, și **f.** (de la punctul 1.), trei versuri/grupaje de versuri în care apare hiperbola.
- .....
.....
.....
.....

II Redactează, pe baza textului citat, răspunsuri pentru următoarele cerințe:

1. Creează o comparație sugestivă pentru a reda frumusețea și gingășia unei fete.
- .....
.....
2. Comentează rolul repetiției din versul: *El, cel mai drag! El a venit.*
- .....
.....
.....
3. Notează patru elemente comune textului dat (baladă) și basmului, în general.
- .....
.....
.....
.....

4. Înținând cont de atmosfera de basm creată în baladă, imaginează, sub forma unei descrieri de 5–6 rânduri, vestimentația doamnelor de viață nobilă invitate la nuntă.
- .....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. Identifică metafora din versul *Toți craii multului rotund* și comentează-o într-un enunț.
- .....
.....
.....

6. Creează o metaforă nouă pentru *globul pământesc*.
- .....
.....
.....

7. Comentează rolul enumerației din versurile: *Din munți și văi, de peste mări/Din larg cuprins de multe zări.*
- .....
.....
.....

8. Pornind de la versurile *La tot rădvanul patru cai,/Ba patru sori*, descrie cum îți imaginezi că erau împodobite animalele.
- .....
.....
.....

III Exersează

Citește cu atenție următorul text:

Voinicii cai spumau în salt;
Și-n creasta coifului înalt
Prin vulturi vântul viu vuia,
Vrun prinț mai Tânăr când trecea
C-un braț în sold și pe prăsea
Cu celălalt.

Iar mai spre-amiazi, din depărtări
Văzutu-s-a crescând în zări
Rădvan cu mire, cu nănași,
Cu soci mari și cu nuntași,
Si nouăzeci de feciorași
Veneau călări.

(George Coșbuc, *Nunta Zamfirei*)

A. Completează spațiile punctate.

1. Explică sensul următoarelor cuvinte din text:

spumau ..... *rădvan* .....

.....
 .....

3. Scrie trei enunțuri pentru a ilustra polisemantismul cuvântului creastă.

.....
 .....

4. Transcrie din text:

un cuvânt format prin compunere

un diminutiv

un cuvânt format prin conversiune

.....
 .....

B. Redactează, pe baza textului citat, răspunsuri pentru următoarele cerințe:

1. Transcrie din text câte un exemplu pentru fiecare dintre următoarele tipuri de imagine:

dinamică .....
vizuală .....
auditivă .....

2. Comentează, în 2–3 rânduri, efectul stilistic produs prin aliterația *Prin vulturi vântul viu vuia*.

.....
 .....

3. Comentează, în 5 – 6 rânduri, versurile de mai jos, punând în evidență imaginile artistice, figurile de stil și efectul lor asupra cititorului.

*Văzutu-s-a crescând în zări
 Rădvan cu mire, cu nănași,
 Cu socii mari și cu nuntași,
 Și nouăzeci de feciorași
 Veneau călări.*

.....
 .....

Citește cu atenție următorul text:

*Și-atunci de peste larg pridvor,
Din dalb iatac de foiosor
Ieși Zamfira-n mers isteț,
Frumoasă ca un gând răzleț,
Cu trupul nalt, cu părul creț,
Cu pas ușor.*

*Un trandafir în văi părea;
Mlădiul trup i-l încingea
Un brâu de-argint, dar toată-n tot
Frumoasă cât eu nici nu pot
O mai frumoasă să-mi socot
Cu mintea mea.*

*Și ea mergând spre Viorel,
De mâna când a prinș-o el,
Roșind s-a zăpăcit de drag,
Vătavul a dat semn din steag
Și atunci porniră toți şireag
Încetinel.*

*Și-n vremea cât s-au cununat
S-a ntins poporul adunat
Să joace-n drum după tilinci:*

*Feciori, la zece fete, cinci,
Cu zdrângăneii la opinci
Ca-n port de sat.*

*Trei pași la stânga linișor
Și alți trei pași la dreapta lor;
Se prind de mâini și se desprind,
S-adună cerc și iar se-ntind,
Și bat pământul tropotind
În tact ușor.*

*Iar la ospăț! Un râu de vin!
Mai un hotar tot a fost plin
De mese, și tot oaspeți rari,
Tot crai și tot crăiese mari,
Alătura cu ghinărari
De neam străin.*

*A fost atâta chiu și cânt
Cum nu s-a pomenit cuvânt!
Și soarele mirat sta-n loc,
Că l-a ajuns și-acest noroc,
Să vadă el atâta joc
P-acest pământ!*

(George Coșbuc, Nunta Zamfrelui)

I Completează spațiile punctate:

1. Consultând un dicționar al limbii române, scrie sensul următoarelor cuvinte din text:

pridvor

.....

iatac

.....

mlădiu

.....

vătav

.....

tilinci

.....

ghinărari

.....

2. Numerotează strofele. Scrie în dreptul fiecărei idei-titlu numărul strofelor/strofei care corespund(e) secvențelor respective:

a. Portretul miresei

.....

b. Întâlnirea mirilor

.....

- c. Cununia și jocul .....
 d. Ospățul .....
 3. Grupează strofele (indicându-le numărul) în funcție de prezența:
 a. personajului individual .....
 b. personajului colectiv .....

II Redactează, pe baza textului citat, răspunsuri pentru următoarele cerințe:

1. Transcrie, din primele două strofe, portretul Zamfirei, selectând:
 a. elementele de portret fizic .....
 b. elemente de vestimentație .....
 c. atitudinea .....
2. Găsește două sinonime contextuale pentru adjecтивul subliniat din versul *Ieși Zamfira-n mers istet*.
 .....
 .....
3. Comentează, în 4–5 rânduri, semnificațiile comparației *Frumoasă ca un gând răzlet*.
 .....
 .....
4. Explică dominanța gamei cromatice a albului în portretul Zamfirei, care ieșe *din dalb iatac de foisor și poartă un brâu de argint*.
 .....
 .....
5. Motivează frecvența folosire a adjecтивului *frumoasă* în primele două strofe.
 .....
6. Comentează atitudinea poetului, desprinsă din versurile: *Frumoasă cât eu nici nu pot/O mai frumoasă să-mi socot/Cu mintea mea.*
 Poți avea în vedere următoarele sugestii sau poți oferi altă interpretare:
 • naratorul consideră că frumusețea Zamfirei atinge superlativul absolut;
 • o frumusețe superioară nu este accesibilă rațiunii;
 • formula aceasta se apropie de cea a basmului: *La soare te puteai uita, dar la dansa, ba.*
 .....

7. Numește trăsătura de caracter și atitudinea personajului feminin, pe care le desprini din versul: *Ro-
Respect ſind ſ-a zăpăcit de drag.*
- .....
.....

III Citește fiecare afirmație și încercuiește litera A, dacă o consideri corectă, sau litera G, dacă o consideri greșită. Scrie, în spațiul rezervat, afirmația corectă.

1. A G În timp ce în biserică are loc cununia, poporul înceinge o horă.

.....

2. A G Fiecare fecior dansează cu câte trei fete.

.....

3. A G Instrumentul muzical care însoțește jocul este vioara.

.....

4. A G Descrierea horei este foarte dinamică.

.....

5. A G Figura de stil din versul *Iar la ospăt! Un râu de vin!* este antiteza.

.....

6. A G Sensul cuvântului *hotar* în text este *frontieră, graniță*.

.....

7. A G Substantivul *chiu* provine dintr-o interjecție.

.....

8. A G Expresia *Cum nu s-a pomenit cuvânt* are sensul unui superlativ absolut.

.....

9. A G Soarelui nu i se atribuie alte însușiri față de cele obișnuite.

.....

10. A G Reacția soarelui la acest spectacol subliniază proporțiile cosmice, hiperbolizate ale nunții.

.....

IV Exersează

Citește cu atenție următorul text:

*Și vesel Mugur-împărat
Ca cel dintâi s-a ridicat
Și, cu păharul plin în mâini,
Precum e felul din bătrâni
La orice chef între români,
El a-nchinat.*

*Și-a zis: Cât mac e prin livezi,
Atâția ani la miri urez!
Și-un prinț la anul! bland și mic,
Să crească mare și voinic,
Iar noi să mai jucăm un pic
Și la botez!*

(George Coșbuc, *Nunta Zamfirei*)